

Gönüller Sultanının Latife Etmesi

Hz. Peygamber (s.a.v) hoş sohbet idi ve arasıra latife ederdi. İnsanların arasında bulunduğu zaman onlara bazen nükteli ve latifeli sözler söylerdi. O'nun şakaları da mutlaka bir hakikatı ifade ederdi.

Bütün güzel ahlâk ve işlerde olduğu gibi, latifede de en güzel örnek Peygamber Efendimizdir. Server-i Enbiya Efendimiz (s.a.v.) ashaptan Abdurrahman'ı (ra.) kucağında bir kedi ile görünce **“Ya Eba Hureyre!..”** diye hitap buyurmaları ona fevkalade sürur vermiş, mutlu etmiştir. Bu latifeden sonra Hazret-i Abdurrahman bu künye ile yad olunmuştur.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) kendisinden bir binek hayvanı isteyen sahabiye isteğinin karşılanacağını bildirir ve kendisine bir deve yavrusu vereceğini söyler. Sözdeki noktayı anlamayan sahabinin deve yavrusuna binilemeyeceğini söylemesi üzerine Peygamber Efendimiz (s.a.v) **“Her deve diğerinin yavrusu değil midir?”** diyerek sözünü açıklar. 1

Bir gün, yaşlı bir kadın Peygamber Efendimiz'den (s.a.v.) cennete girmesi için dua etmesini ister. Peygamber Efendimiz de (s.a.v): **“Sen bu halinle cennete giremezsin. Hiçbir yaşlı kadın cennete giremeyecektir.”** diye söyler. Bu cevap karşısında kadının üzüldüğünü gören Peygamber Efendimiz (s.a.v): **“Yaşlı kadınların cennete genç olarak gireceklerini”** ifade ederek gerçeği açıklar ve kadının mutlu olmasını sağlar.

Bunlardan da anlaşıldığı üzere, İslâm'da mizah ve latife belli sınırlar içinde mübah kılınmıştır. Mahza bir eğlence, bir iltifat olmak için yapılan ve hiç bir kimsenin haysiyetine dokunmayan latifeler caizdir Mizah içtimai bir ihtiyaçtır. İnsanı zaman zaman sıkıntılardan kurtarır. Kalbe lezzet ve sürur verir. **“Latife, üfetin tadı ve tuzudur.”** denilmiştir. Yani **“Latife yemekteki tuza benzer, fazlası yemeğin tadını kaçıtır.”** demektir.

Latifenin çokluğu gülmeyi arttırır, kalbi öldürür. Muhatabı küçük düşürücü latifeler muhabbeti giderir, husumete sebep olur. Latifenin uzun olması insanın ciddiyet ve saygısının azalmasına yol açar. Onun için Peygamber Efendimiz (s.a.v) çok gülmeye sebep olan, kalbin kararmasına yol açan, insanların haysiyet ve şereflerini zedeleyen, kin ve husumet meydana getiren latifeleri yasaklaşmıştır.

Büyüklerin küçüklere latife etmeleri tevazu nişanı iken, küçüklerin büyüklere latife etmeleri alâmet-i gururdur.

Bir hadis-i şerifte şöyle buyrulmuştur:

“İnsan bir söz söylerken yanında bulunanlar gülüşürler de kendisi Süreyyedan daha uzağa uçar gider.”

Yani, şeref ve haysiyeti ve muhabbeti ortadan kaybolur.